[1962 SCR (3) 622]

స్టేట్

వర్సెస్

కెప్టెన్ జగ్జీత్ సింగ్

(కె.ఎన్.వాంచూ, కె.సి.దాస్ గుప్తా, జె.ఓ. స్లిమ్, జె.జె.)

బెయిలు- ఒక సెక్షన్ కింద బెయిలబుల్, మరో సెక్షన్ కింద నాన్ బెయిలబుల్- ఇండియన్ అఫీషియల్ సీక్రెట్స్ యాక్ట్', 1923 (1923 of XI X), సబ్ సెక్షన్ 3, 5.

భారత సైన్యానికి మాజీ కెప్టెన్ గా, ఫ్రెంచ్ కంపెనీ ప్రతినిధి బృందంలో పనిచేస్తున్న మరో ఇద్దరితో కలిసి అధికారిక రహస్యాల చట్టంలోని సెక్షన్ 3, 5 ప్రకారం కుట్రపూరితంగా విదేశీ ఏజెన్సీకి అధికారిక రహస్యాలను చేరవేసినందుకు విచారణ జరిగింది. బెయిల్ కోసం ఆయన పెట్టుకున్న దరఖాస్తును సెషన్స్ జడ్జి తిరస్కరించినప్పటికీ ఆయన కేసులు బెయిలబుల్ సెక్షన్ 5 కిందకు మాత్రమే వస్తాయని, బెయిలబుల్ కాదని, బెయిలబుల్ కాదని పేర్కొంటూ హైకోర్టు బెయిల్ మంజూరు చేసింది. ఆ సమయంలో జరుగుతున్న కమిట్మెంట్ ప్రొసీడింగ్స్ దృష్ట్యా ఈ కేసు సెక్షన్ 5 కిందకు వస్తుందా లేక సెక్షన్ 3 కిందకు వస్తుందా అనే దానిపై ఎలాంటి అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేయలేదు. రాష్ట్రం ద్వారా ఒప్పీల్..

ఈ నేరాలు సెక్షన్ 3 కింద ఉన్నాయని, అందువల్ల బెయిలబుల్ కాదని భావించి బెయిల్ పిటిషన్ పై హైకోర్టు విచారణ చేపట్టాల్సిందని అభిప్రాయపడింది. నేరం యొక్క స్వభావం మరియు తీవ్రత, నిందితుడికి ప్రత్యేకమైన సాక్ష్యాధారాల స్వభావం, అతను పారిపోయే అవకాశాలు, సాక్షులను తారుమారు

చేయడం వంటి వివిధ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. మరియు నాన్ బెయిలబుల్ నేరంలో బెయిల్ కోరినప్పుడు తలెత్తే రాజ్యం మరియు ఇలాంటి ఇతర ఆలోచనలు.

బెయిల్ కోసం దరఖాస్తు చేసుకున్న వ్యక్తి పారిపోకపోవచ్చనే వాస్తవం బెయిల్ మంజూరు చేయడానికి తగిన కారణం కాదు.

క్రిమినల్ అప్పీలేట్ పరిధి:, క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 118 ఆఫ్ 1961.

ఢిల్లీలోని పంజాబ్ హైకోర్టు (సర్క్యూట్ బెంచ్) 1961 మే 10న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్ చేసుకోవడం 1961 క్రిమినల్ మిస్సీ నెం.256-డి.,

పిటిషనర్ తరపున ***భారత సొలిసిటర్ జనరల్ సి.కె.దఫ్తారీ, బిపిన్ బిహారీలాల్, టి.ఎం.సేన్, ఆర్.హెచ్.ధేబర్*** వాదనలు వినిపించారు.

ఎస్.సి.చటర్జీ, మెహర్ సింగ్ చద్దా ఎ.కె.నాగ్, ఐ.ఎస్.సాహ్ని ప్రతివాదిగా వాదనలు వినిపించారు.

1961. సెప్టెంబర్ 14.

కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు వృథా అయింది. ***వాంచూ, జె.***

ప్రతివాది జగ్జీత్ సింగ్ తో పాటు మరో ఇద్దరిపై కుట్ర అభియోగాలు మోపడంతో పాటు 1923 నాటి భారత అధికారిక రహస్యాల చట్టంలోని సెక్షన్ 3, 5 కింద (ఇకపై ఈ చట్టం అని పిలుస్తారు) కేసు నమోదు చేశారు. ప్రతివాది, గతంలో భారత సైన్యానికి చెందిన కెప్టెన్ మరియు ఆ సమయంలో ఉన్నాడు. 1960 డిసెంబరులో ఒక ఫ్రెంచ్ కంపెనీ ప్రతినిధి బృందంలో పనిచేశాడు. మిగిలిన ఇద్దరు రక్షణ మంత్రిత్వ శాఖ, న్యూఢిల్లీలోని ఆర్మీ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో పనిచేస్తున్నారు. ఈ ముగ్గురూ కుట్ర పూరితంగా అధికారిక రహస్యాలను విదేశీ సంస్థకు చేరవేశారని కేసు నమోదైంది.

ప్రతివాది బెయిల్ కోసం సెషన్స్ జడ్జికి దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు. ఆయన దరఖాస్తును ఢిల్లీ అదనపు సెషన్స్ జడ్జి తిరస్కరించారు. దీంతో ప్రతివాది క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 498 ప్రకారం హైకోర్టుకు దరఖాస్తు చేసుకోగా, అందువల్ల ప్రతివాదిపై కేసును బహిర్గతం చేయడం సెక్షన్ 5 కింద మాత్రమే ఉంటుందని హైకోర్టుకు విన్నవించారు. బెయిలబుల్ మరియు డాట్ అండర్స్ ఉన్న చట్టం. 3 ఇది బెయిలబుల్ కాదు. సెక్షన్ 3 అయినా, సెక్షన్ 5 అయినా ఆ దశలో విచారణకు వెళ్లడం అసాధ్యమని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. అనువర్తిత; కానీ ప్రతిస్పందకుడి తరపున ఈ విషయం చర్చనీయాంశం అని సూచించడంలో వాస్తవం ఉంది. పర్యవసానంగా ప్రతివాదితో పాటు ప్రాసిక్యూట్ చేసిన మరో ఇద్దరు వ్యక్తులు బెయిల్ పై విడుదలైనందున, ప్రతివాదులను కూడా అలా విడుదల చేయాలని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది, ముఖ్యంగా విచారణకు గణనీయమైన సమయం పట్టే అవకాశం ఉందని, అందువల్ల వారు తప్పించుకునే అవకాశం లేదని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. దీంతో హైకోర్టు ప్రతివాదికి బెయిల్ మంజూరు చేసింది. దీంతో ప్రత్యేక సెలవుల కోసం రాష్ట్రం దరఖాస్తు చేసుకోగా అది రద్దయింది. మధ్యంతర ఉత్తర్వుల ద్వారా ప్రతివాదికి మంజూరు చేసిన బెయిల్ ను రద్దు చేసింది. ఈ కోర్టు, మరియు ఈ విషయం ఇప్పుడు తుది పరిష్కారం కోసం మా ముందుకు వచ్చింది.

హైకోర్టు ఉత్తర్వుల్లో ప్రాథమిక తప్పిదం ఉందని మా అభిప్రాయం ఎప్పుడైనా. బెయిలు కోసం కోర్టుకు దరఖాస్తు చేసుకుంటే, ప్రాసిక్యూషన్ చేయబడుతున్న నేరం బెయిలబుల్ కాదా అనేది నిర్ణయించవలసిన మొదటి ప్రశ్న . ఒకవేళ నేరం బెయిలబుల్ అయితే, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 496 ప్రకారం, మరింత ఆలస్యం చేయకుండా బెయిల్ మంజూరు చేయబడుతుంది. కానీ నేరం బెయిలబుల్ కానట్లయితే, తదుపరి పరిగణనలు అవసరం అవుతాయి మరియు ఆ తదుపరి పరిగణనల వెలుగులో బెయిల్ మంజూరు చేసే అంశాన్ని కోర్టు నిర్ణయిస్తుంది. హైకోర్టు ఆదేశాల ప్రకారం.. ప్రతివాది

ప్రాసిక్యూషన్ చేయబడుతున్న నేరం బెయిలబుల్ కాదా లేదా మరేదైనా కాదా అని అది పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు. అది సరికాదని హైకోర్టు భావించినా.. ఎక్కడ, ఎక్కడ. కమిట్ మెంట్ ప్రొసీడింగ్స్ ఇలా ఉన్నాయి: ఈ కేసులో నేరం బెయిలబుల్ లేదా సెక్షన్ 5 కిందకు వస్తుందా లేదా కిందకు వస్తుందా అనే ప్రశ్నపై ఒక అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తీకరించడానికి, ఇది బెయిలబుల్ కాదు, నేరం కింద ఉందనే భావనతో దరఖాస్తును పరిష్కరించడానికి ముందుకు సాగాలి. 3 కాబట్టి బెయిలబుల్ కాదు. అయితే, ఈ ప్రాతిపదికన బెయిల్ కోసం దాఖలు చేసిన దరఖాస్తును హైకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు.ఎందుకంటే ఈ కేసులో నేరం సెక్షన్ 3 కిందకు వస్తుందా లేక సెక్షన్ 5 కిందకు వస్తుందా అనే ప్రశ్నే ప్రశ్నార్థకంగా ఉందని ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొన్నారు. దీన్ని బట్టి ఈ నేరం సెక్షన్ 5 కిందకు వచ్చే అవకాశం ఉందని హైకోర్టు భావించింది. బెయిల్ కోసం దాఖలైన పిటిషన్ ను విచారించడంలో హైకోర్టు చేసిన ప్రాథమిక తప్పిదం ఇదేనని, ఈ కేసు చట్టంలోని సెక్షన్ 3 కిందకు వస్తుందనే భావనతో నేరం సెక్షన్ 3 కిందకు వస్తుందా లేక ఎస్ 5 కింద ఉందా అనే ప్రశ్నను ఆ దశలో పరిగణనలోకి తీసుకుని నిర్ణయం తీసుకోవాల్సిందని నా అభిప్రాయం. నేరం యొక్క స్వభావం మరియు తీవ్రత, సాక్ష్యం యొక్క స్వభావం, నిందితుడికి ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు, సాధ్యాసాధ్యాలు, విచారణలో నిందితులు సురక్షితంగా ఉండటం, హేతుబద్ధత-, సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసే అవకాశం, ప్రజా లేదా ప్రభుత్వ విస్తృత ప్రయోజనాలు వంటి వివిధ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. నాన్ బెయిలబుల్ హోదాలో కోర్టు బెయిల్ కోరినప్పుడు ఇలాంటి ఇతర పరిగణనలు కూడా ఉన్నాయి. క్రైమ్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 498 ప్రకారం బెయిల్ మంజూరు విషయంలో హైకోర్టుకు ఉన్న అధికారాలు చాలా విస్తృతమైనవి. నేరం బెయిలబుల్ కానప్పుడు, నాన్ బెయిలబుల్ నేరంలో బెయిల్ మంజూరు చేయడానికి ముందు పైన సూచించిన వివిధ అంశాలను

పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. ప్రతివాదిని ప్రాసిక్యూట్ చేస్తున్న నేరాన్ని హేయమైన నేరంగా భావించి హైకోర్టు ఈ పని చేసినట్లు కనిపించడం లేదు.

ఈ కేసులో బెయిలు మంజూరు చేయడానికి హైకోర్టు ఇచ్చిన కారణాలు ఒక్కటే'-మిగతా ఇద్దరికి బెయిల్ రావడం, ప్రతివాదులు లొంగిపోయే అవకాశం లేకపోవడం, ఆయనతో సత్సంబంధాలు ఉండటం, విచారణకు చాలా సమయం పట్టే అవకాశం ఉంది. అయితే ఈ కేసును చట్టంలోని సెక్షన్ 3 ప్రకారం నాన్ బెయిలబుల్ నేరానికి సంబంధించినదిగా హైకోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకుని ఉంటే ఈ అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సింది కాదు.

కాబట్టి హైకోర్టు ఉత్తర్వులను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలా వద్దా అనేది మనం నిర్ణయించుకోవాల్సిన మొదటి ప్రశ్న ఇది చట్టంలోని సెక్షన్ 3 కిందకు వచ్చే కేసునా అనేది. అయితే ఆ ప్రశ్నను కొట్టివేయాలని హైకోర్టు ఆదేశించినప్పటి నుంచి ఏం జరిగిందో ఇప్పుడు పరిశీలించడం అనవసరం. భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 120-బి కింద, చట్టంలోని సెక్షన్ 3, 5 ప్రకారం ప్రతివాదిపై నాన్ బెయిలబుల్ నేరమైన సెక్షన్ 3 కింద కేసు నమోదు చేసినట్లు తెలుస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో హైకోర్టు ఉత్తర్వులను కొట్టివేయాలా వద్దా అనేది ఇప్పుడు ఆలోచించాల్సి ఉంది. నాన్ బెయిలబుల్ హోదాలో బెయిల్ ఇవ్వాలా వద్దా అని నిర్ణయించేటప్పుడు కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన ఇతర అంశాలలో నేరం యొక్క స్వభావం; ఒకవేళ నేరం తీవ్రత దృష్ట్యా బెయిల్ మంజూరు చేయలేకపోతే, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 498 ప్రకారం చాలా విస్తృతమైన అధికారాలు ఉన్నప్పటికీ కోర్టు బెయిల్ ను తిరస్కరించాలి. ఇప్పుడు ఈ చట్టంలోని 3 వ అధికరణం రాష్ట్ర భద్రత లేదా ప్రయోజనాలకు విఘాతం కలిగించే చట్టాన్ని ఏర్పరుస్తుంది మరియు ఏదైనా రహస్య అధికారిక కోడ్ లేదా పాస్ వర్డ్ లేదా ఏదైనా స్కెచ్, ప్లాన్, మోడల్, ఆర్టికల్ లేదా నోట్ లేదా ఇతర డాక్యుమెంట్ లేదా సమాచారాన్ని పొందడం, సేకరించడం, రికార్డ్ చేయడం లేదా

కమ్యూనికేట్ చేయడం లేదా కమ్యూనికేట్ చేయడానికి సంబంధించినది. ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో శత్రువుకు ఉపయోగపడుతుంది. సహజంగానే, నేరాలు చాలా తీవ్రమైనవి, ఇది రాష్ట్ర భద్రత లేదా ప్రయోజనాలను ప్రభావితం చేస్తుంది. రక్షణ, ఆయుధ సంపత్తి, నౌకాదళం, సైనిక లేదా వైమానిక దళ స్థాపన లేదా స్టేషన్, గనులు, గనులు, కర్మాగారం, డాక్ యార్డ్, క్యాంప్, షిప్ లేదా విమానాలకు సంబంధించి లేదా ప్రభుత్వ నౌకాదళ, సైనిక లేదా వైమానిక దళాలకు సంబంధించి లేదా ఏదైనా రహస్య అధికారిక కోడ్ కు సంబంధించి నేరం చేస్తే, పద్నాలుగేళ్ల జైలు శిక్ష విధించబడుతుంది. ప్రతివాదిపై కేసు ప్రభుత్వ సైనిక వ్యవహారాలకు సంబంధించింది, అందువల్ల నేరం రుజువైతే ప్రతివాదికి నాలుగేళ్ల జైలు శిక్ష పడుతుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో నేర స్వభావాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 498 ప్రకారం నిస్సందేహంగా కోర్టుకు ఉండాల్సిన విచక్షణాధికారాన్ని నిందితుడికి అనుకూలంగా ఉపయోగించాల్సిన కేసు ఇది కాదని మనకు అనిపిస్తోంది. కేసు ఇంకా విచారణ జరగాల్సి ఉన్నందున ఇక వద్దని సలహా ఇచ్చాం.

ప్రతివాదితో పాటు ప్రాసిక్యూషన్ కు గురైన ఇద్దరు వ్యక్తులు కమిట్ మెంట్ ఆర్డర్ కు ముందు బెయిల్ పై విడుదలైన మాట వాస్తవమే. కానీ ప్రతివాది యొక్క కేసు వారి కేసు నుండి భిన్నంగా ఉంటుంది, అందువల్ల ప్రతివాది విదేశీ ఏజెన్సీతో సంబంధం కలిగి ఉంటాడు మరియు అతనితో పాటు ప్రోత్సహించబడిన ఇతర ఇద్దరు వ్యక్తులను కాదు. ఇలాంటి కేసులో ప్రతివాది పరారీలో లేడన్న వాస్తవం కోర్టును ప్రేరేపించడానికి సరిపోదు. అంతేగాక, విచారణకు కోర్టుకు అంగీకరించినందున, విచారణకు ఎక్కువ సమయం పట్టే అవకాశం ఇప్పుడు లేదు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ప్రతివాదికి బెయిల్ మంజూరు చేస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులు తప్పు అని, వాటిని కొట్టివేయాలని అభిప్రాయపడ్డారు. అందువల్ల అప్పీలుకు అనుమతిస్తూ, పిటిషనర్ కు బెయిల్ మంజూరు చేస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను

పరిగణనలోకి తీసుకుంటాం. ఈ కోర్టు జారీ చేసిన మధ్యంతర ఉత్తర్వుల ప్రకారం ఇప్పటికే ఆయనను అరెస్టు చేశారు కాబట్టి, ఈ విషయంలో తదుపరి ఉత్తర్వులు అవసరం లేదు. అయితే, ఈ ఉత్తర్వు వెలువడిన తేదీ నుంచి రెండు నెలల్లోగా ప్రతివాది విచారణ ప్రారంభమయ్యేలా సెషన్స్ జడ్జి చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశిస్తున్నాం.

అప్పీలుకు అనుమతి..